

Polityka spójności i Polska

W latach 2014–2020 Polska będzie realizować **22 programy operacyjne** w ramach unijnej polityki spójności. 16 regionalnych programów operacyjnych otrzyma środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Jeden program operacyjny otrzyma środki z EFRR i Funduszu Spójności. Trzy programy operacyjne otrzymają środki z EFRR. Jeden program operacyjny otrzyma środki z Funduszu Spójności. Jeden program operacyjny otrzyma środki z EFS.

Fundusze strukturalne (EFRR i EFS) — kwalifikowalność w latach 2014–2020

- Regiony słabiej rozwinięte (PKB na mieszkańca < 75% średniej w krajach UE-27)
- Regiony w okresie przejściowym (PKB na mieszkańca między 75% a 90% średniej w krajach UE-27)
- Regiony lepiej rozwinięte (PKB na mieszkańca \geq 90% średniej w krajach UE-27)

Ile unijnych środków finansowych zostanie zainwestowanych w Polsce w latach 2014–2020?

W latach 2014–2020 Polska ma łącznie otrzymać w ramach polityki spójności **ok. 77,6 mld EUR** (ceny bieżące), w tym:

- **51,2 mld EUR** dla regionów słabiej rozwiniętych: (województwa dolnośląskie, kujawsko-pomorskie, łódzkie, lubelskie, lubuskie, małopolskie, opolskie, podkarpackie, podlaskie, pomorskie, śląskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie).
- **2,2 mld EUR** dla regionów lepiej rozwiniętych: (województwo mazowieckie).
- **23,2 mld EUR** w ramach Funduszu Spójności.
- **700,5 mln** na europejską współpracę terytorialną.
- **252,4 mln EUR** na inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

Z tego co najmniej **12,8 mld EUR** będzie pochodzić z EFS. Dokładne kwoty zostaną określone na podstawie konkretnych projektów, które Polska chce realizować w obszarach objętych EFS.

Jakie są główne priorytety inwestycyjne dla Polski?

Priorytety inwestycyjne na lata 2014–2020 zostaną określone w Umowie Partnerstwa zawartej z Komisją Europejską. Przewiduje się, że główne priorytety będą obejmować:

- rozwój nowoczesnej infrastruktury transportowej, energetycznej i informacyjno-komunikacyjnej;
- tworzenie sprzyjającego innowacjom środowiska biznesowego;
- zwiększanie aktywności zawodowej w ramach udoskonalonej polityki zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji;
- rozwój zasobooszczędnej gospodarki przyjaznej środowisku.

Co zostało już osiągnięte?

W latach 2007–2013 łączny przydział środków w ramach polityki spójności wyniósł 67,3 mld EUR.

Dzięki tym środkom od początku okresu finansowego 2007–2013 osiągnięto m.in. następujące rezultaty:

- Ponad 43 000 utworzonych miejsc pracy
- Ponad 3,2 miliony obywateli korzystających z ulepszonych transportu miejskiego
- 5800 km zbudowanych i przebudowanych dróg
- Ponad 250 000 osób korzystających z projektów z zakresu oczyszczania ścieków
- Ponad 800 000 osób z dostępem do szerokopasmowego Internetu
- Ponad 600 projektów w dziedzinie badań i rozwoju
- ze środków z EFS przeszkolono 6,7 mln osób.

Przykłady wykorzystania środków z polityki spójności

Projekty finansowane z EFRR

- **Rozwój działalności badawczo-rozwojowej na Dolnym Śląsku**

Celem strategicznym projektu [EIT+](#) jest utworzenie centrum badawczego, w którym będzie można prowadzić zaawansowane badania w zakresie biotechnologii i nanotechnologii. Ponadto EIT+ szuka możliwości naukowego i komercyjnego zastosowania wyników swoich prac badawczych. Dzięki nowej infrastrukturze zakupionej ze środków EFRR EIT+ ma szansę stać się ośrodkiem badawczym światowej klasy.

Łączny koszt: 155 mln EUR (środki z EFRR: 107 mln EUR)

- **Sieć szerokopasmowa w Polsce Wschodniej**

Dzięki 300 mln EUR [słabiej rozwinięte regiony w Polsce Wschodniej uzyskały dostęp do sieci szerokopasmowej](#). W pięciu województwach Polski Wschodniej (podlaskim, podkarpackim, warmińsko-mazurskim, lubelskim i świętokrzyskim) wybudowano ok. 9500 km infrastruktury szerokopasmowej. W efekcie do sieci szerokopasmowej ma już dostęp ponad 90% mieszkańców tego obszaru. Szacuje się, że w wyniku realizacji tego projektu powstanie ok. 2 tys. nowych miejsc pracy.

Łączny koszt: 302 mln EUR (środki z EFRR: 257 mln EUR)

- **Poprawa funkcjonowania transportu miejskiego w aglomeracji szczecińskiej**

Środki z EFRR ułatwiają rozwój [Centralnego Systemu Zarządzania Komunikacją Miejską](#) dla aglomeracji szczecińskiej. Na podstawie zebranych przez system informatyczny danych dotyczących liczby pasażerów korzystających z poszczególnych linii tworzone są propozycje uruchomienia nowych linii, tras i objazdów. Pasażerowie mogą korzystać z multimedialnych tablic informacyjnych na przystankach i w pojazdach komunikacji miejskiej. W ramach komunikacji „na żądanie” można dowozić pasażerów z obszarów peryferyjnych do krańcowych przystanków komunikacji miejskiej. We wszystkich pojazdach komunikacji miejskiej zainstalowano odpowiednie urządzenia pozwalające na korzystanie z biletów elektronicznych, a także wdrożono system monitorowania wideo, dzięki któremu poprawiło się poczucie bezpieczeństwa kierowców i pasażerów.

Łączny koszt: 13 mln EUR (środki z EFRR: 9 mln EUR)

Projekty finansowane z EFS

- **Rozwiązywanie problemów związanych z długotrwałym bezrobociem w województwie warmińsko-mazurskim**

[Nowy model zatrudnienia przetestowany w północnej Polsce](#) wspiera osoby długotrwale bezrobotne lub nieaktywne zawodowo w grupie wiekowej 45+, jednocześnie zwiększając skuteczność urzędów pracy. Model ten, pierwotnie opracowany w Finlandii i dostosowany do warunków miejscowych w Elblągu, obejmuje ogólną ocenę każdej osoby, ze szczególnym uwzględnieniem stanu jej zdrowia. Wyniki są bardzo zachęcające: 80% uczestników znalazło pracę i 90% z nich pozostawało zatrudnionych po 15 miesiącach. Model zatrudnienia wspomaganego, obecnie całkowicie działający w Elblągu, okazał się skutecznym nowym narzędziem i będzie testowany na szerszą skalę przez wiele urzędów pracy w Polsce. Model ten jest także zgodny z celami unijnej polityki spójności w zakresie promocji rozwoju gospodarczego, ponieważ zwiększa on możliwości zatrudnienia w grupie populacji, która zwykle bywa wyłączana z rynku pracy.

Łączny koszt: 463 180 EUR (środki z EFS: 393 700 EUR)

- **MOS-t w przyszłość – wypracowanie nowych form aktywizacji zawodowej dla młodzieży w Ustce**

W ramach tego innowacyjnego projektu Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Ustce stosuje różne metody terapeutyczne, które po połączeniu pozwalają w nowy sposób aktywizować zawodowo trudną młodzież. [Program MOS-T](#) obejmuje dwa uzupełniające się moduły. W ramach Treningu Alternatyw Życiowych zwraca się uwagę wychowanków na potrzebę kontynuowania edukacji lub podjęcia pracy po opuszczeniu Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii. W ramach Programu Szkolenia Zawodowego w sposób teoretyczny i praktyczny przygotowuje się wychowanków do podjęcia określonej pracy. Podstawą programu jest dwutorowy system szkolenia zawodowego. Dzięki uczestnictwu w projekcie wychowankowie uzyskują odpowiednie kompetencje społeczne, dzięki którym wielu z nich udało się nawiązać udane i owocne stosunki z pracodawcami i współpracownikami.

Łączny koszt: 197 221 PLN (środki z EFS: 167 638 PLN)

Dowiedz się więcej o projektach realizowanych w Polsce w ramach unijnej polityki spójności

Więcej podobnych przykładów oraz łącza do pełnej listy beneficjentów unijnej polityki spójności można znaleźć w poniższych witrynach:

- [Witryna Dyrekcji Generalnej Komisji Europejskiej ds. polityki regionalnej](#)
- [Witryna Europejskiego Funduszu Społecznego](#)